

skrive dette Lovforslag. Jeg er ikke saa sikker paa, at det er en virkelig Indrømmelse, der er sket, men vi kan jo arbejde derudfra og maaske derigennem komme til et Resultat. Jeg synes i alle Tilfælde, at Lovforslaget var nok saa logisk og konsekvent i Fjor, som det er i Aar. I Fjor var det jo ifølge Lovforslaget saaledes, at Jernbanerne ikke havde noget Ansvar, naar der gik Ild som Følge af Jernbanedriften, og Jernbanerne havde overholdt Reglementerne. I Aar er der sket den Forandring, at til Huse, Gaarde og Løsøre skal der ikke gives nogen Erstatning, naar Jernbanerne foranlediger Ilden. Derimod skal der gives Erstatning til Heder, Plantager og lignende. For saa vidt som man kan opfatte dette forandrede Standpunkt som en Indrømmelse henimod, at Skadevolderen, Jernbanerne, har Erstatningspligt, saa er der gjort en Indrømmelse, men saa synes jeg ogsaa, at Følgen maatte være den, at saa skulde dette Forhold gælde helt ud, saaledes at Jernbanerne virkelig fik Erstatningspligt. Jeg skal ikke sige noget videre om Sagen, da den jo blev diskuteret en Del i Fjor. Det kan være, at et og andet skal ændres i de bestaaende Forhold. Jeg tror f. Eks., at Reglementerne er ret ufuldkomne, eller ogsaa bliver de ikke overholdt, for saa vilde der ikke ske saa megen Skade, som der gør. Naar den højtærede Minister har hævdet, at Jernbanerne var ængstelige for den store Risiko, som de fik ved det store Ansvar ifølge Højesteretsdommen af 1913, saa synes jeg, at det samme kunde siges om Assuranceselskaberne, som den højtærede Minister nu mener skal betale. Det maa jo blive en enorm Risiko for dem, lige saa vel som det er det for Jernbanerne.

Jeg antager, at Sagen vil gaa i Udvalg, og jeg skal være meget villig til at være med til maaske at rette paa et og andet, saaledes at man kan naa til et Resultat. Jeg maa for øvrigt til Slutning sige, at hvad jeg her har udtalt, har jeg ikke sagt paa samtlige mine Partifællers Vegne, men nok paa Flertallets. Der er indenfor mit Parti Medlemmer, som har en afvigende Opfattelse af denne Sag.

Godskesen: Som jeg allerede i Fjor tillod mig at fremhæve, angaar det Spørgsmaal, vi her beskæftiger os med, ikke eller burde i alt Fald ikke angaa alle Tilfælde, hvor der sker Ildebrand paa Grund af Gnister fra Lokomotiver. Der er visse Tilfælde, som fal-

der, eller i alt Fald burde falde udenfor Undersøgelsen. Hvis Forholdet er det, at der kan tillægges det paagældende Jernbaneselskab eller dets Funktionærer Skyld, at der fra deres Side foreligger et retsstridigt og tilregneligt Forhold, saa følger det allerede af Lovens almindelige Regler, at Jernbaneselskabet bør være ansvarligt, og det er noget, der vilde gælde ganske bortset fra Loven af 1898. Hvis der paa den anden Side kan tillægges den brandlidte nogen Skyld, er det rimeligt, at han ikke faar Erstatning fra Jernbaneselskabet, og man kan føre denne Betragtning et Skridt videre: Hvis det viser sig, at den brandlidte, efter at Jernbanen er anlagt, har foretaget Foranstaltninger paa sin Ejendom, som i væsentlig Grad forøger Faren, saa er det ogsaa naturligt, at han ikke skal kunne lægge Konsekvenserne deraf over paa Jernbaneselskabet. Men tilbage bliver der saa en Række Tilfælde, hvor der ikke er Skyld paa nogen af Siderne, hvor altsaa den Brand, Gnisterne har foraarsaget, fremtræder som en Følge af Jernbanens Drift og ikke videre. Det er dette Spørgsmaal, som i Dag foreligger til Behandling, i Princippet paa samme Maade, men nu ikke i saa stort Omfang som i Fjor. Med Hensyn til Forhold af denne Art har der i Løbet af det sidste Aarhundrede dannet sig en meget bestemt europæisk Retsopfattelse derhen, at den, der driver en Bedrift, som frembyder en Fare ud over det almindelige, bør bære Følgerne af denne Fare. Man finder det naturligt, at den, der har Fordel af, at Bedriften drives, ogsaa bør tage den Risiko, som flyder af Bedriften. Og paa den anden Side maa det fremhæves, at Driftsherren eller hans Funktionærer i Almindelighed vil kunne gøre overmaade meget i Retning af at formindske de Farer, som Bedriften frembyder. Hvis nu Bedriftens Indehaver er ansvarlig for den Skade, som bliver Følgen af en saadan Fare, saa anstrenger naturligvis han og hans Personale sig for at begrænse Risikoen saa meget som muligt, men hvis de derimod i større eller mindre Grad kan lægge Risikoen over paa andre, har de med det samme saa meget mindre Opfordring til at passe paa, Agtpaaagivenheden vil let slappes, og Følgen vil blive, at Risikoen og Skaden til Byrde for det hele Samfund i Virkeligheden vil blive større, end den behøver at være. Dette Ansvar for Driften, som jeg her har fremhævet, gælder saavel indadtil overfor Forretningens Funktionærer og Arbejdere som udadtil overfor de Trediemænd,